

Avskjutning i förhållande till jaktlagens areal under tiden 2013-2024 i Svarteborg-Bärfendals ÄSO.

Med anledning av att det hävdats att vårt system med treårstilldelning gör att de mindre lagen skjuter sönder älgstammen, har jag gjort en sammanställning av hur avskjutningen ser ut i förhållande till jaktlagens storlek. Jag har valt 2013 som startår för det var då lagen från Tungenäset anslöt. En viss arealförändring har nog skett under tiden. Det enda jag korrigerat för är att jag lagt till Fän Ånneröds avskjutning till Skulestad så att avskjutningen svarar bättre mot den areal som är redovisad på Skulestad idag efter samgåendet.

Totalt för hela området har vi under perioden 2013 -2024 skjutit 391 älgar. Det kan finnas någon otjänlig och påskjuten älg i underlaget men data är det som finns registrerat i Viltdata för vårt område. Avskjutningen inom detta tidsintervall är 22,8 djur per 1000ha. Kalvandelen är 46%

Medianarealen är 282 ha. 21 lag har större areal och 20 lag har mindre.

Total areal	17 157 ha	Tjurkalv	Tjur	Kvigkalv	Ko,Kviga	Total
Avskjutning		88	111	90	102	391
Avskjutning/ 1000ha		5,1	6,5	5,2	5,9	22,8
Antal lag	41					
Kalvandel %	46					

Tabell 1: Total avskjutning

De 21 större lagen har 79,5% av arealen 13638ha, och har skjutit 82,4% av älgarna. 86,9% av de vuxna och 77,0% av kalvarna

		Tjurkalv	Tjur	Kvigkalv	Ko,Kviga	Total
Areal i urvalet	13638	69	94	68	91	322
Avskjutning/ 1000ha		5,1	6,9	5,0	6,7	23,6
Antal lag i urvalet	21					
Kalvandel %	43					

Tabell 2: Avskjutning för de 21 största lagen (större än 282 ha)

De 20 minsta lagen har 20,5% av arealen, 3519 ha, och de har skjutit 17,6% av älgarna. 13% av de vuxna och 23% av kalvarna.

		Tjurkalv	Tjur	Kvigkalv	Ko,Kviga	Total
Areal i urvalet	3519	19	17	22	11	69
Avskjutning/ 1000ha		5,4	4,8	6,3	3,1	19,6
Antal lag i urvalet	20					
Kalvandel %	59					

Tabell 3: De 20 minsta lagen (mindre än 282 ha)

Medelarealen för våra 41 jaktlag är 418 ha.

16 lag har större areal än 418 och de har tillsammans 70,4% av arealen, 12074 ha. De har skjutit 72,4% av alla älgarna. 77,5% av de vuxna och 66,3% av kalvarna.

		Tjurkalv	Tjur	Kvigkalv	Ko,Kviga	Total
Areal i urvalet	12074	58	84	60	81	283
Avskjutning/ 1000ha		4,8	7,0	5,0	6,7	23,4
Antal lag i urvalet	16					
Kalvandel %	42					

Tabell 4: Avskjutning för de 16 största lagen

De 25 lag som har mindre än 418 ha, har 29,6% av arealen, 5083 ha. De har skjutit 27,6% av antalet älgar. 22% av vuxna och 33,7% av kalvarna

		Tjurkalv	Tjur	Kvigkalv	Ko,Kviga	Total
Areal i urvalet	5083	30	27	30	21	108
Avskjutning/ 1000ha		5,9	5,3	5,9	4,1	21,2
Antal lag i urvalet	25					
Kalvandel %	56					

Tabell 5: Avskjutning för de 25 minsta lagen

Sex lag har mer än 700 ha

De 6 lag som har större areal än 700 ha, har 40,1% av arealen, 6883ha. De har skjutit 42,5% av älgarna. 44,6% av de vuxna och 39,9% av kalvarna.

		Tjurkalv	Tjur	Kvigkalv	Ko,Kviga	Total
Areal i urvalet	6883	30	47	41	48	166
Avskjutning/ 1000ha		4,4	6,8	6,0	7,0	24,1
Antal lag i urvalet	6					
Kalvandel %	43					

Tabell 6: Avskjutning för de sex största lagen

De 35 lag som har mindre areal än 700 ha, har 59,9% av arealen 10273ha. De har skjutit 57,5% av älgarna. 55% av vuxna och 60,1% av kalvarna.

		Tjurkalv	Tjur	Kvigkalv	Ko,Kviga	Total
Areal i urvalet	10273	58	64	49	54	225
Avskjutning/ 1000ha		5,6	6,2	4,8	5,3	21,9
Antal lag i urvalet	35					
Kalvandel %	48					

Tabell 7: Avskjutning för de 35 minsta lagen

De nio största lagen har mer än 550 ha

Om man vill dela så att det blir ungefär lika areal på större och mindre gård skiljelinjen vid 550ha.

De nio lag som har större än 550 ha har 51,2% av arealen 8782ha. De har skjutit 49,6% av älgarna. 52,6% av de vuxna och 46% av kalvarna

Här blir siffrorna lite osäkra för det har delats mark mellan Bärfendal, Skörbo och Medbo under tiden.

Skörbo har ingen avskjutning före 2018 och Bärfendal som tidigare hade 700ha kommer inte med bland de största nu.

Lägger man i stället skiljelinjen på 600 ha i så kommer de 8 största lagen med och Bärfendal och Skörbo hamnar i samma grupp.

De 8 största lagen som har mer än 600ha har 47,8% av arealen 8207 ha. De har skjutit 48,6% av älgarna. 51,2% av de vuxna och 45,5% av kalvarna.

		Tjurkalv	Tjur	Kvigkalv	Ko,Kviga	Total
Areal i urvalet	8207	35	55	46	54	190
Avskjutning/ 1000ha		4,3	6,7	5,6	6,6	23,2
Antal lag i urvalet	8					
Kalvandel %	43					

Tabell 8: Avskjutning för de 8 största lagen

De 33 lag som har mindre än 600 ha har 52,2% av arealen. De har skjutit 51,4% av älgarna. 48,8% av de vuxna och 54% av kalvarna.

		Tjurkalv	Tjur	Kvigkalv	Ko,Kviga	Total
Areal i urvalet	8950	53	56	44	48	201
Avskjutning/ 1000ha		5,9	6,3	4,9	5,4	22,5
Antal lag i urvalet	33					
Kalvandel %	48					

Tabell 9: Avskjutning för de 33 mindre lagen

Slutsats

Vid framtagning av detta material blev jag förvånad över hur jämnt avskjutningen fördelar sig hur man än lägger delningslinjen mellan olika arealstorlekar. Jag tycker att det talar för att vår treårs maxtilldelning med avlysningsjakt har fungerat och att den med de förändringar vi planerar ytterligare har möjlighet att begränsa risk för överskjutning och obalans samt sörja för en rättvis fördelning avskjutning över tid.

För de stora lagen som får både vuxet djur och kalv varje år spelar ett- eller tre-årstilldelning mindre roll och det är min förhoppning att de med stöd av dessa beräkningar borde kunna känna sig trygga med att de har en avskjutning som motsvarar deras andel av arealen.

2025-06-30

Svarteborg-Bärfendals Älg -och Kronskötselområde

Magnus Blomstrand